

**මහනුවර යුගයේ සන්නස්වලින් හෙළිවන දීමනා පිළිබඳ විමර්ශනාත්මක අධ්‍යයනයක්
(තෝරාගත් සන්නස් හා තුඩපත් ආශ්‍රයෙන්)**

එස්. එම්. ටී. යූ. සෙනවිරත්න
සිංහල අධ්‍යයන අංශය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය, ශ්‍රී ලංකාව
thanuudeshi@gmail.com

සාරසංකේපය

ශ්‍රී ලාංකේය ඉතිහාසයේ ක්‍රි.ව. 1590-1815 දක්වා කාලය මහනුවර රාජධානි යුගය ලෙසින් හඳුනා ගැනේ. පළමු වන වන විමලධර්මසූරිය රජුගෙන් (ක්‍රි.ව. 1592-1604) ආරම්භ වී ශ්‍රී වික්‍රම රාජසිංහ රජුගෙන් (ක්‍රි.ව. 1798-1815) අවසන් වන මෙම යුගය ලාංකේය ඉතිහාසයේ සන්නස් හා තුඩපත් වැඩි ම ප්‍රමාණයක් ලිය වී ඇති යුගය ලෙස හඳුනා ගත හැකි ය. මෙම යුගයේ සබරගමු දිසාවට අයත් තෝරාගත් සන්නස් හා තුඩපත් ආශ්‍රයෙන් මෙම අධ්‍යයනය සිදුවෙයි. මෙම අධ්‍යයනයේ අරමුණ වන්නේ, සන්නස් හා තුඩපත් ප්‍රදානයන් මඟින් දෙන ලද දීමනා පිළිබඳ ව විමර්ශනාත්මක අධ්‍යයනයක් සිදු කිරීම යි. රජු විසින් කෙනෙකුගේ විශේෂ සුදුසුකමකට ප්‍රසාදය පළ කරනු සඳහා ප්‍රදානය කළ බුහුමන හෝ වතු පිටි ආදිය පිළිබඳ හෝ සහතික කරන ලද රාජ්‍ය මුද්‍රාව සහිත ලියවිල්ල ‘සන්නස්’ නමින් හැඳින්වෙන අතර රාජ්‍ය නියෝගය මත මහා අධිකාරම්වරුන් විසින් හෝ ඒ ප්‍රදේශය භාර දිසාවගේ අත්සනින් කිසියම් අයෙකු වෙත ඉහත ආකාර ප්‍රදානයන් සම්බන්ධයෙන් දෙනු ලබන ලියවිල්ල ‘තුඩපත්’ ලෙසින් ද හැඳින්වේ. ප්‍රභූන් ඇතුළු සාමාන්‍ය ජනතාව උදෙසාත්, විහාර දේවාලයවල නඩත්තුව උදෙසාත් පවරා දෙන ලද යම් යම් දීමනා මෙම සන්නස් හා තුඩපත් හි ප්‍රධාන වශයෙන් ඇතුළත් ය. මෙහි දී අධ්‍යයනය ක්‍රමවේදය ලෙස ගුණාත්මක පර්යේෂණ විධියක් ප්‍රාථමික හා ද්විතීයික මූලාශ්‍රයන් යොදාගනු ලැබේ. ප්‍රාථමික මූලාශ්‍රය ලෙස කිරිඇල්ලේ ඤාණවිමල හිමියන් විසින් රචනා කරන ලද සපරගමුවේ පැරණි ලියවිලි ග්‍රන්ථයේ සඳහන් පැරණි ලියවිලි අතරින් තෝරාගත් සන්නස් හා තුඩපත් ද ද්විතීයික මූලාශ්‍රය ලෙස සබරගමු ඉතිහාසය සම්බන්ධයෙන් ලිය වී ඇති විමර්ශනාත්මක ග්‍රන්ථ හා ලේඛන ද යොදාගනු ලැබේ. කරන ලද සේවාවේ බැරැරුම්කම හෝ රජු යම් කටයුත්තක් සම්බන්ධයෙන් ප්‍රසාදයට පත්වීමේ ප්‍රමාණය මත දීමනාවේ ස්වරූපය හා වටිනාකම තීරණය වී ඇත. ප්‍රභූන් හෝ සාමාන්‍ය ජනයා වෙත ලබා දී ඇති සන්නස්වල භූමි ප්‍රමාණයන් ඇතැම් විට අදාළ පුද්ගලයාගේ ‘බඩවැඩිල්ලට’ ලෙසින් ද, ඇතැම් දීමනා ‘නින්දගම්’ ලෙසින් ද, ඇතැම් දීමනා අදාළ පුද්ගලයාගේ නමේ කොටසක් යෙදූ ගොඩමඩ ඉඩම් සහිත භූමි ප්‍රමාණයන් ලෙසින් ද වන අතර හිඤ්ඤන් විෂයෙහි පෞද්ගලිකව දී ඇති දීමනා ද දක්නට ලැබේ. ඒ අනුව මේ අධ්‍යයනයේ දී බොහෝ ඉතිහාස ග්‍රන්ථවල දක්නට නොලැබෙන අදාළ යුගයට අයත් සමාජ, ආර්ථික, දේශපාලනික හා සංස්කෘතික තොරතුරු රැසක් ද සපයා ගත හැකි ය.

ප්‍රමුඛ පද :- තුඩපත්, දීමනා, මහනුවර යුගය, සන්නස්, සබරගමු දිසාව

An Investigative Study of the Offering Rituals Revealed from the *Sannas* of the Kandy Period (Based on selected *Sannas* and *Tudapath*)

S. M. T. U. Senaviratne
University of Kelaniya, Kelaniya
thanuudeshi@gmail.com

Abstract

In Sri Lankan history the period from 1590 to 1815 is known as the period of Kandy Kingdom. This era which started with the first King Wimaladharmasuriya (1592-1604 AD) and ended with King Sri Wikrama Rajasingha (1798-1815 AD), can be recognized in the history of Sri Lanka in which *Sannas* and *Tudapath* were mostly written. This study is based on the selected *Sannas* and *Tudapath* of this era belonging to the Sabaragamuwa district. The objective of this study is to conduct an exploratory study on the allowances given by *Sannas* and *Tudapath* Grants. The document with the state seal affixed or certified by the king in favour of one's special qualification is known as *sannas*, and the document given on a state order related to the above grants to someone by the *Maha Adhikaram* or by the signature of the Local District *Adhikaram* of the area is called *Tudapath*. These *sannas* and *thudapath* include certain allowances for the nobles and common people and the maintenance of temples. Here primary and secondary sources are used subject to qualitative research method. As the primary sources, *Sannas* and *Tudapath* selected from the old writings of Sabaragamuwe written by *Ven. Kirielle Gnanavimala Thero* and the investigative books and documents written about the history of Sabaragamuwa are used as secondary sources. The form and value of the gift have been determined based on the seriousness of the service rendered or the extent to which the king is pleased with a certain matter. The areas of the *Sannas* given to the nobles or the common people are sometimes as the '*badawedilla*' of the person concerned, some grants are as '*Nindagam*', some grants are as land with a village with a part of the name of the person concerned, and some grants are given privately in the subject of monks. Accordingly, in this study, numerous social, economic, political, and cultural information about the relevant era, which is not found in many historical books, can be obtained.

Keywords: Grants , Kandy Era, Sabaragamu District, *Sannas*, *Tudapat*